

EN BIVENLIG BOLIGFORENING

Nu er det muligt at få sin boligforening registreret som bivenlig.

Vi giver her tre eksempler på, hvordan boligforeningen kan hjælpe bierne.

Et par bistader i en have giver ikke gener for naboerne, såfremt de passes ordentligt. Den lokale biavlerforening giver gerne gode råd. Foto Colourbox.

*AF SOLVIG RANVA JENSEN &
ASGER SØGAARD JØRGENSEN
Danmarks Biavlerforening*

Boligforeninger og -selskaber kan være med til at gøre en stor forskel for beskyttelsen af diversiteten af bier i Danmark. Vi har brug for bier til at sikre frugtsætningen i frugt- og bærbuske. Når blomsterne bestøves af forskellige arter af bier, får vi bedre frugt. Desuden sikres mange blomsters formering. Imidlertid har intensivt landbrug, pesticider, skovrydning, samt rydning af hegn og krat betydet, at bierne mangler føde og levesteder, og at deres sundhed og artsrigdom er truet.

Boligforeninger har ofte grønne områder og haver, hvor foreningen og den enkelte beboer kan tænke bivenligt i planlægningen af både beplantning og vedligeholdelse. Samtidig kan det skabe et aktivt fællesskab at samles om at gøre boligforeningen bivenlig. Man kan også selv gøre en forskel i sin egen have, bl.a. ved at plante bivenligt.

I Danmark er der registreret mere end 290 arter af bier. Nogle er meget små, andre store, mange er meget sjældne eller ikke set i mange år. De fleste arter af bier er enlige. Her bygger hunbieren en rede til sit afkom, f.eks. i gamle plantestængler, eller den graver gange i jorden. I modsætning hertil er honningbier og humlebier sociale. De lever i familier af arbejderbier med en enkelt dronningebi.

Stikker de?

Af alle arter af bier er det kun hunnerne, som har en brod, og dermed kan stikke. De bruger dog kun brodden som selvforsvar, hvis de bliver generet. Kun de største arter af bier, som humlebier og honningbier, kan stikke igennem vores tykke hud. De små biarter kan ikke trænge igennem menneskehud med deres lille brod. Så man kan uden frygt gøre noget for at få en bivenlig boligforening.

Så og plant bivenligt

Blomstrende hække og busketter: Plant blomstrende hegn omkring haver og på fælles arealer.

Sæt en række bivenlige planter langs hegnene. Efterlad nogle områder med bar jord til redepladser for de enlige bier, der bor i jorden. Læhegn bør bestå af forskellige blomstrende høje og lave træarter, som f.eks. pilearter, mirabel, fuglekirsebær, slåen, hvidtjørn, hæg, og skovæbler.

Kløver i græsplænerne: Vælg en plæneblanding med kløver, eller så minikløver i græsplænen. Det giver blomster, som bierne kan besøge hele sommeren. Lad plænen blomstre i længere tid.

Klip bivenligt

Blomstrende plæner: Lad være med at klippe alle blomstrende plæner på en gang. Klip forskudt, så der hele tiden er områder med blomster. Klip lidt sjældnere og

fjern det afklippede, så blomsterrigdommen i plænen fremmes med bellis, bruneller, kløver og mælkebøtter. Undgå evt. frøspredningen fra mælkebøtter ved at klippe lige efter, at de har blomstret.

Blomstrende hække og hegn: Hvis der er blomstrende hække i området, så vent med at klippe dem til efter afblomstringen. Nøjes evt. med at klippe hækken tidligt ud mod vej og sti, og vent med at klippe ind mod haven. Nyd i stedet hækken blomster, bierne der samler pollen der, og de fugleunger, som på denne måde får fred til at flyve fra reden.

Skab bivenlig plads

Gamle træer og stubbe: Lad gamle træstubbe og udgåede træer stå. De kan blive til redepladser for mange arter af bier. Plant evt. vedbend ved træet. Så er der grønt at se på hele året, og det giver føde til bierne sent på sæsonen.

Bar jord: Anlæg områder med bar jord, eller meget svag bevoksning, gerne langs hegn og buske. Disse jordpletter må ikke bearbejdes i dybden. En overfladisk behandling med skuffejernet, uden for biernes flyvetid, er mulig. Mange enlige bier laver reder og overvintrer i jorden. Derfor er det vigtigt, at de bare jordpletter ligger tørre steder, så biernes yngel ikke rådner i jorden.

Bunker af sten og kvas: Lav en kvasbunke i et hjørne af haven med visne planter og stængler. Anlæg en stenbunke eller flot stensætning med stenhøjsplanter.

Sommerfuglebusk besøges ivrigt af mange forskellige arter af bier.

Foto Inger Minnasdatter.

Registrer din boligforening som bivenlig og få et diplom. Læs mere på www.bivenlig.dk – her kan du også læse mere om de mange arter af bier i hæftet Bliv bivenlig.

En effektiv bestøvning er nødvendig for at få udviklet det smukke jordbær.

Foto Jan Sæther.

Det er vigtigt, at stederne du vælger, er tørre steder, uden at de ligger i direkte sol. Mange bier yngler i visne stængler og i lunt beliggende stendiger med halvskygge. Lav et bihotel og en lille bigård: Byg et bihotel af f.eks. bambusstænger, eller træ med borede huller til rede-gange. Gangene skal være minimum 15-20 cm lange, og passer som reder til flere arter af enlige bier. Er der plads til et par bistader med honningbier på nogle af de grønne arealer, kan man få lokal honning og noget at være fælles om i boligforeningen. Ved rigtig placering og pasning vil bierne ikke genere. Få gode råd hos den lokale biavlforening.

Undgå sprøjtemidler: Rigtig mange sprøjtemidler er skadelige for bierne. Det gælder insektmidler, men også mange ukrudtsmidler og svampemidler kan skade bierne. Ukrudtsmidlerne fjerner blomstrende planter, og nogle kan selv i meget små doser skade blomstringen.

MØD TRE BIVENLIGE BOLIGFORENINGER

Sidste nye "celle i staden" i projektet "Bliv Bivenlig" er "Bivenlige Boligforeninger", som er kommet op på Danmarks Biavlerforenings hjemmeside i maj måned. Her kan man udfylde et skema over de bivenlige tiltag, man har sat i gang, og dermed ansøge om at få diplom som bivenlig boligforening. Man kan også læse en artikel med idéer til, hvordan man gør de grønne

områder mere attraktive for de summende venner. Boligforeningernes grønne arealer kan med fordel tænkes ind i en bivenlig planlægning, til glæde for både insekter og beboere.

Vi giver her tre konkrete eksempler på boligforeninger, som på hver deres måde har skabt mulighed for mere liv på deres grønne arealer.

Carlsro - De første

Denne boligafdeling i Rødovre er vores først registrerede på Danmarks Biavlerforenings online kort over bivenlige boligforeninger. Så de tager, med forlov, "bi-stikket hjem" som det historiske øjeblik! Udover de initiativer, som afdelingen blev registreret med, som bl.a. omfatter: udsåning af bivenlige blomster, træer og buske med bær og frugt, samt klip af hækken efter afblomstring, - har afdelingen i 2019 udvidet med hele ni nye arealer med 27 slags grøftekantblomster. Carlsro er en afdeling som ser fremad, og derfor har planlagt at udvide de bivenlige tiltag, i løbet af 2020, med endnu flere områder! Der bliver helt sikkert kvitteret med liv og glæde fra alle beboere, - bier såvel som mennesker. God fornøjelse herfra!

Carlsro har bl.a. etableret en blomstereng. Vi har sået en blomstereng til dig og insekterne, står der på skiltet. Foto Carina Sciacca.

I Frennegård Park er der nu opsat to bistader og bihoteller. Foto Nathalie Conrad Olsen.

Bibande på Frennegården

I DABs boligafdeling Frennegård Park, modtog "Bibanden" i vinter en fællesskabspris for nytænkning. Bibanden er ni frivillige beboere, som har gjort det særlige, i deres boligafdeling, at etablere et fællesskab omkring bier og produktion af honning. De syntes det kunne være hyggeligt at have bier i afdelingen, og søgte penge til projektet fra Bolig & Kulturfonden. Det gav penge nok til to bistader i en lille grøn oase, som afdelingen ikke brugte til noget i forvejen. Hørsholm Biavlforening hjalp med opstart af staderne og viden om biavlens kunst. Et areal bag bistaderne er sået til med engblomster, som bier og mennesker kan glæde sig til vokser op. Der er plantet solbærbuske og ribsbuske ved bigården. Honningbiernes vilde naboer, humlebier og enlige bier, er der også tænkt på i form af stenbunker, træ og kvas til deres redemuligheder. Græsset klippes bivenligt, med mulighed for blomstring. Der anvendes ikke pesticider, så mon ikke bierne danser af glæde over den sundhed de får i stedet, og alle de blomster som ikke sprøjtes væk? I hvert fald har bierne bragt succes til afdelingen, hvor både børn og voksne summer om staderne sammen med bierne.

Et bisamarbejde i Munkebjerg Park

Munkebjerg Park, som ejes af Barfoed Group, ligger 4 km fra Odense centrum. Her skulle biavlser Torben Rasmussen og hans kone flytte til, - men kunne bierne flytte med? Torben kontaktede udlejer, og bifamilierne fik lov til også at flytte ind på Munkebjerg Park. Deres stader står nu i den kommende park omkring ejendommen, som ligger mellem poppelhegn og skovparceller. Parken er under anlæg, med orangeri og sø, hvor der er udsået vilde blomster i kanten, til bierne. Torben har selv plantet hindbær, sankthansurt og et miniæbletræ i sin bigård, så der er noget for de flittige bier at trække på i nærheden. Projektlederen og gartneren for området har modtaget listen med bivenlige planter, fra Danmarks Biavlforening, af Torben. Siden vores sidste kontakt med Torben i marts måned, er der kommet mere beplantning til i form af engblomster på skråningerne ved søen og ved bigården. Der er også kommet flere stader til, så noget tyder på, at de sribede charmetrolde er blevet populære. Bigården har fået sit eget ejendomsskilt som bekendtgør, at her bor "Barfoed "Bi" Group", ligesom udlejer også har stillet et lukket kælderrum frit til rådighed for biavlsmateriel. Vi siger held og lykke fremover!

I Munkebjerg Park er parken under anlæggelse med bl.a. bivenlig beplantning og bigård. Fotos Torben Rasmussen. I Munkebjerg Park er parken under anlæggelse med bl.a. bivenlig beplantning og bigård. Foto Torben Rasmussen.